

A KÚRIA

mint fellebbezési bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Gf.VI.30.177/2022/2.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Gáspár Mónika előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

Az I. rendű felperes: felperes1

A felperes képviselője: Bisztrai Ügyvédi Iroda cím1

A II. rendű felperes: felperes2

A II. rendű felperes képviselője: dr. Varga Márton Ferenc ügyvéd cím2

A III. rendű felperes: felperes3

A III. rendű felperes képviselője: Bisztrai Ügyvédi Iroda cím1

Az alperes: alperes1

Az alperes képviselője: Kelemen, Mészáros, Sándor és Társai Ügyvédi Iroda cím3

A per tárgya: tagi felelősség

A fellebbezést benyújtó fél: I. és II. rendű felperesek, alperes

A fellebbezéssel támadott határozatot hozó bíróság neve és a határozat száma:

Győri Ítélőtábla Gf.II.20.017/2022/2. számú végzés

Rendelkező rész

A Kúria az ítélet tábla végzését hatályon kívül helyezi, és az ítélet táblát új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

Megállapítja, hogy az I. rendű és a II. rendű felperesnek, valamint az alperesnek személyenként 21.350 (huszonegyezer-háromszázötven) forint másodfokú perköltsége merült fel.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] Az I. és III. rendű felperesek keresete az alperes korlátlan és teljes tagi felelősségének megállapítására és a megjelölt összegben követeléseik megfizetésére irányul a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 54. § (2) bekezdése, 143. § (2) bekezdés a) pontja, a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 63. § (2) bekezdése alapján: az I. rendű felperes 60.500.000 forint megfizetésében is kéri az alperes marasztalását, a III. rendű felperes – a II. rendű felperes perbeli jogutódjaként – a felszámolás eredményeként törölt E. Kft. "f.a." adóssal szemben a V. Kft. 149.593.649 forint és 100.000 Ft regisztrációs díj, valamint a M. Kft. 22.392.865 forint hitelezői követelését megszerezve azokat érvényesíti az alperessel szemben.

[2] Az ügyben első fokon eljáró Székesfehérvári Törvényszék 15.G.40.095/2014/162. számú ítéletével szemben, melyben a felperesek keresetét elutasította, az I. rendű és a III. rendű felperesek terjesztettek elő fellebbezést: az I. rendű felperes egyedül az öt perköltségben marasztaló rendelkezést, míg a III. rendű felperes a keresetét elutasító részében támadta az elsőfokú ítéletet.

[3] A másodfokú eljárás alatt a III. rendű megszűnt: kénysztörlesztési eljárás eredményeként a cégjegyzékből 2021. október 2-ával törlésre került.

A fellebbezéssel támadott határozat

[4] Az ítéletábra végzésével a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 157. § h) pontja és 251. § (1) bekezdése alapján a III. rendű felperes és az alperes között a pert megszüntette, egyben az elsőfokú bíróság ítéletét részben, a III. rendű felperes keresetét elutasító és a III. rendű felperest – a II. rendű felperessel egyetemlegesen – elsőfokú perköltség és illeték megfizetésére kötelező rendelkezésére nézve hatályon kívül helyezte.

[5] Határozatának indoklásában rögzítette, hogy a III. rendű felperes cégjegyzékből történő törlésére a kényszertörési eljárás befejezésével, a cégbíróság kényszertörést elrendelő végzése alapján került sor a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 118. § (6) bekezdése alapján. Kiemelte, hogy a kényszertörést elrendelő végzés szerint a III. rendű felperes kényszertörés során fellelt egyetlen vagyonelemét 701.288 forint bankszámla követelés jelentette, amelyet a cégbíróság a társaság tagjának, L. I. S.nak adott át. Rámutatott továbbá, hogy a kényszertörési eljárás alatt nem merült fel adat a III. rendű felperes perben érvényesített követelésére és perbeli helyzetére a Ctv. 118. § (5) bekezdése szerint. Mindebből az ítéletábra arra következtetett, hogy a III. rendű felperesnek a kereseti követelése tekintetében – a társaság megszüntetésére irányuló eljárásban való átadása hiányában – nincs különös jogutódja, ezért a fél megszűnése miatt nem az eljárás félbeszakadásának [rPp. 111. § (1) bekezdés], hanem a per megszüntetésének volt helye [rPp. 157. § h) pont].

Fellebbezés

[6] Az ítéletábra végzésével szemben az I. és a II. rendű felperes, valamint az alperes is fellebbezést terjesztett elő.

[7] Fellebbezéseikben – azonos irányban és tartalommal – elsődlegesen az ítéletábra végzésének megváltoztatását és a félbeszakadás megállapítását, másodlagosan az ítéletábra végzésének hatályon kívül helyezését és az ítéletábra utasítását kérték új eljárás lefolytatására.

[8] Arra hivatkoztak, hogy az ítéletábra végzése az rPp. 3. § §-ába, 111. § (1) és (7) bekezdésébe, 157. § h) pontjába ütközően jogszabálysértő. Kifogásolták, hogy a másodfokú bíróság a felek meghallgatása és bizonyítás felvétele, idetartozóan a III. rendű alperes tagjának megkeresése és a cégiratok beszerzése nélkül zárta ki a különös jogutódlás lehetőségét, illetve hogy az rPp.-ben megkövetelt kérelem nélkül döntött a megszüntetésről. Felvetették a perbeli követelés kényszertörést megelőző engedményezését, amelyre a kényszertörés irataiból nem lehet következtetni. Hangsúlyozták, hogy a perbevitt jogviszony természete a jogutódlást nem zárja ki – a III. rendű felperes pozícióját is engedményezés alapozta meg –, továbbá hogy a III. rendű felperes megszűnése miatt a törlését bejelentő jogi képviselő nyilatkozata már nem volt a féltől származónak tekinthető, illetve hogy az rPp. 157. § h) pontja a 111. § (7) bekezdésével együtt értelmezhető.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[9] A Kúria a fellebbezéseket az rPp. 233/A. §-a alapján bírálta el, és az alábbiak szerint alaposnak találta.

[10] Az rPp. 111. § (1) bekezdése arra az esetre, ha valamelyik fél az eljárás alatt meghal vagy megszűnik – nem értve ide azt, ha a jogviszony természete miatt a jogutódlás kizárt – az eljárás félbeszakadását mondja ki az adott fél jogutódjának perbelépéséig, illetve perbevonásáig (61-62. §).

[11] A perbevitt anyagi jogviszony természetét tekintve jelen ügyben nem volt kizárt a jogutódlás a felperesi pozícióban. Ezzel ellentétes megállapítást a fellebbezett határozat maga sem tartalmaz, hiszen ennek megfelelően vizsgálta is a jogutódlás kérdését.

[12] Leszögezi a Kúria, hogy az eljárás félbeszakadása a törvény erejénél fogva, magával a félbeszakadást előidéző okkal beáll – a bíróság félbeszakadást megállapító végzése [rPp. 112. § (4) bekezdés] azt csupán deklarálja –, és a fél halála vagy megszűnése esetén a jogutód perbelépéséig, vagy perbevonásáig, illetve amennyiben a megszűnt félnek nincs jogutódja, az rPp. 111. § (7) bekezdésében foglalt kivételszabály alkalmazásával, kérelemre a per megszüntetése érdekében történő ügygondnok kirendeléséig tart.

[13] Az rPp. 111. §-ának (1) és (7) bekezdéséből, valamint a 157. § g) és h) pontjából együttesen következik az az alábbiakban részletezett zárt szabályozási struktúra, amelyet az egyes jogintézmények, a félbeszakadás és a különböző megszüntetési okok együttesen határoznak meg.

[14] Peres eljárásban a fél eljárás alatti halála vagy megszűnése esetén az elsődlegesen tisztázásra váró kérdést az adott per tárgyává tett jogviszony természete határozza meg. A bíróságnak elsőként abban kell állást foglalnia, hogy az ügyben irányadó anyagi jogi szabályok szerint kizárt-e, avagy megengedett a jogutódlás. Ha a jogviszony természete a jogutódlást nem zárja ki, a peres eljárás félbeszakadását kell megállapítani [rPp. 111. § (1) bekezdés]; amennyiben viszont a jogutódlást az anyagi jogszabályok kizárják, az rPp. erre az esetre külön megszüntetési okot intézményesít. Az rPp. 157. § g) pontja szerint kell a pert megszüntetni a fél halála vagy megszűnése esetén, ha a jogviszony természete a jogutódlást kizárja.

[15] A vizsgált szabályozási logika második lépcsője a félbeszakadt eljáráshoz kapcsolódik: míg korábban a fél megszűnésével (halálával) félbeszakadt eljárás a megszűnt fél jogutódja nélkül nem volt folytatható, sem megszüntethető, az rPp. 2006. január 1-jei módosítása eredményeként, a 111. § (7) bekezdésében foglalt külön rendelkezéssel lehetővé vált, hogy a fél kérelmére a bíróság által kirendelt ügygondnok ellen folytatódjon a félbeszakadt per, és azt a bíróság az rPp. ezzel egyidejűleg beiktatott 157. § h) pontja alapján megszüntesse.

[16] Az rPp. 2006. január 1-jétől hatályos 111. § (7) bekezdése kimondja ugyanis, hogy a fél a per megszüntetése érdekében akkor is kérheti a félbeszakadt eljárás folytatását, ha a megszünt félnek nincs jogutódja. Erre válaszul szól az rPp. 157. § h) pontja úgy, hogy a bíróság a pert a fél kérelmére megszünteti, ha a megszünt félnek nincs jogutódja.

[17] Az rPp. 157. § h) pontjában szabályozott megszüntetési ok nem alkalmazható a vele kapcsolatos és szorosan összefüggő részletszabályok nélkül: a bíróság az rPp. 111. § (1) bekezdése szerint félbeszakadt eljárás alapján a (7) bekezdésben írtak betartásával – kérelemre, ügygondnok kirendelésével – dönthet a félbeszakadt eljárás megszüntetéséről a 157. § h) pontja alkalmazásával, a megszünt fél jogutódjának hiánya miatt.

[18] Tévedett ezért a másodfokú bíróság, amikor az eljárása alatt jogutód nélkül megszünt III. rendű felperes esetében az általános és a különös jogutódlás lehetőségét egyaránt kizárva anélkül találta alkalmazhatónak – hivatalból – az rPp. 157. § h) pontját, hogy figyelembe vette volna az eljárás félbeszakadásának tényét, annak joghatását és az erre lehetővé tett speciális megszüntetési szabályokat.

[19] A fentiekből következett egyben az is, hogy a III. rendű alperes megszűnésével a törvény erejénél fogva félbeszakadt eljárásban a fellebbezéssel támadott határozat – amelyet indokolásából is kitűnően a másodfokú bíróság a félbeszakadás félretételével hozott meg – nem volt sem a félbeszakadással, sem annak megszüntetésével kapcsolatos bírói rendelkezésnek tekinthető, ezért az rPp. 112. § (2) bekezdése alapján hatálytalannak minősült.

[20] A kifejtettekre tekintettel a Kúria az ítéletábra végzését az rPp. 258. § (2) bekezdésének alkalmazásával hatályon kívül helyezte, és az ítéletábrát új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[21] A megismételt eljárásban az ítéletábrának az előzőek figyelembevételével kell eljárnia a félbeszakadt eljárásban.

Záró rész

[22] Jelen másodfokú eljárásban a fellebbezést benyújtó felperesek és az alperes jogi képviselőjével felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése, 4/A. § (1) bekezdése alapján áfával növelt összegben meghatározott ügyvédi munkadíjból, valamint az általuk külön-külön megfizetett 15.000 forint fellebbezési eljárási illetékből álló másodfokú perköltséget a Kúria csak megállapította, viselésükről a megismételt eljárásban kell döntenie a bíróságnak.

[23] A Kúria a fellebbezést az rPp. 257. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Gáspár Mónika s.k. előadó bíró, Dr. Simonné dr.
Gombos Katalin s.k. bíró

A kiadmány hiteléül: